І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го КВІТНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 21, 1961 No. 73. VOL. LXVIII.

КУБИНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ЗДАЛИ ПРИБЕРЕЖНИЙ ПРИЧІЛОК І З'ЄДНАЛИСЯ З ПАРТИЗАНАМИ В ГОРАХ

На Кубі шаліє терор; розстріляли без суду двох американців; заарештовано тисячі кубинців і понад 20 американців

Маямі, Флорида. — 19-го квітня, в третьому дні висадки, Кубинська Революційна Рада подала вістку про те що її війська залишили прибережний причілок на південному узбережжі Куби і приєдналися до партизанів що оперують в сусідніх ескамбрійських горах. Одночасно появилося повідомлення про те, що частина війсь Революційної Ради висадилася в якомусь іншому місц Куби, і що там військові операції відбуваються з успіхом. В комунікаті Революційної Ради говориться про те, що повстанці мали „великі втрати", бо мусіли поборювати важкі совєтські танки, якими розпоряджає Кастрова армія, і були виставлені на атаки совєтських МІҐ-ів. Преса пише, що цей комунікат повстанців свідчить про частинну невдачу військ Революційної Ради, бо її ціллю мало бути тримати приузбережний причілок і поширювати його. Преса підкреслює, що не було координації дій в повстанській команді. Але комунікат Революційної Ради заперечує це, і твердить, що хто пише про те, що „тисячі кубинських патріотів в Південній Кубі згинули", той допомагає Кастрові і знеохочує кубинський нарід, який прагне порвати кайдани комуністичної неволі. Революційна Рада твердить, що головною ціллю висадки повстанських військ було здобути прибережній причілок на те, щоб дати допомогу цим партизанам, які довший час боряться в горах Аскамбрійських, і число яких не виносило тисячі, тільки сотки. Те, що повстанці зуміли протиставитися совєтським танкам і МІҐ-ам свідчить про те, пишеться в комунікаті Революційної Ради, що повстанці боролися з найбільшим завзяттям і витривалістю. „Ми не сподівалися негайно перемогти Кастра, і ми передбачали частинні невдачі. І це є правдою, що ми не очікували того, що вийдемо без втрат, коли зустрінемося з совєтською зброєю, якою керують совєтські дорадники". Цей комунікат кінчається заявою, що „боротьба за волю 6 мільйонів кубинців продовжується". Також і те все, що діється в таборі прем'єра Кастра, не свідчить про те, що кубинський уряд вже гадає, що він переміг повстанців. На вечер 19-го квітня Кастро скликав до залі Гаванського університету масові збори, на яких мають закликати населення столиці до підтримки режиму Кастра. Ще не було відомо 19-го квітня, чи на цих зборах промовлятиме сам Кастро. Преса з недовір'ям оцінює заяву Революційної Ради про те, що ціллю висадки не було звільнення Куби, тільки допомога партизанам. Досі ніхто з членів цієї Ради не висадився на Кубі, що свідчить про те, що успіхи повстанців не були певні, бо Рада мала перенести свій осідок на Кубу, як тільки там буде забезпечена територія, на якій можна б було зорганізувати новий повстанський уряд та просити його визнання американськими державами. Про ситуацію на Кубі немає докладних і правдивих відомостей, бо перервана всяка комунікація з Кубою. Одне радіо повідомило про самовбивство майора Ернеста Ґевари, міністра промисловости в уряді Кастра і економічного диктатора Куби, але нема потвердження цієї вістки з іншого джерела.

Кастро майже не подає віcток про події на полі бою, тільки урядові радіові стації заповідають час від часу, що незабаром подадуть вістку про повну перемогу. Але кубинський диктатор на добре стурбувався був висадкою національних повстанців і започаткував хвилю страшного терору. 19-го квітня розстріляли без суду 9 осіб, в тому і двох американських громадян Анґуса МекНера із Флориди і Говарда Андерсона з стейту Вашинґтон. Крім того заарештовано понад 20 американських громадян, між якими є кореспондент аґенції Юнайтед Пресс Інтернешенел Генрі Реймонт і представник Ассосієйтед Пресс Роберт Берреллез. Вранці 19-го квітня заарештовано понад 1.000 кубинців, втому 100 католицьких священиків. в самій Гавані. Велике число заарештованих є і інших місцевостях. Велику залю в Спортовому палаці і один великий готель перемінено на тимчасові в'язниці в Гавані. Розстріляні американці Мек Нер і Андерсон не могли співпрацювати з повстанцями, бо вони були заарештовані ще 20-го березня, а висадка почалася 15-го квітня. ЗДА склали протест проти розстрілів американських громадян без суду, і проти неоправданих арештувань через швайцарську амбасаду в Гавані, яка, після зірвання дипломатичних зв'язків Америки із Кубою перебрала опіку над американськими громадянами на Кубі. На Кубі тепер жило коло 1.400 американських громадян. Велике число з них є так пов'язані з кубинською територією, підприємствами або подружжями, що вони не могли послухати заклику з Вашинґтону виїхати з Куби після того, як загострилися взаємини Вашинґтону з Гаваною.

Провідники Конґресу після зустрічі з Президентом Кеннеді в Білому Домі, присвяченій обговоренню ситуації на Кубі. На фото (зліва): провідник сенатської більшости сенатор Майк Менсфілд, спікер Палати Сем Рейбирн, віцепрезидент Линдон Джансон і демократичний „він" у Сенаті сенатор Гюберт Гомфрі.

През. Кеннеді відбуває надзвичайні наради

Вашинґтон. — Президент Кеннеді відкликав свою участь у маневрах, призначених на суботу цього тижня і водночас із цим скликав на цей день надзвичайну нараду усіх членів Національної Ради Безпеки. Повну сесію уряду скликано на четвер 20-го квітня і вона відбулася в Білому Домі. День перед тим, в середу 19-го квітня през. Кеннеді відбув зустріч з провідниками обидвох партій у Конґресі із своїми найвищими військовими і політичними дорадниками в справі кубинської кризи. В цій зустрічі взяли участь крім віце - президента Линдона Б. Джансона, секретаря оборони Роберта Д. МекНамари і державного секретаря Діна Раска, ще спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн, провідник республіканців у Палаті Репрезентантів Чарлз А. Галлек, провідник республіканців у Сенаті Еверет Менсфілд, представник сенатської комісії для справ збройних сил сен. Ричард Рассел, голова Палатної Комісії для справ збройних сил конґресмен Карл Вінсон, директор Центральної Розвідчої Аґенції Аллен В. Доллес і голова об'єднаних шефів штабу ЗДА Едвард Р. Мирров. Після відкликання Президентом участи в суботніх маневрах, командування армії вирішило взагалі не відбувати цих маневрів і то в околиці Флориди, щоб не створювати цим враження, що там іде якась військова підготова і щоб не давати ніякого претексту комуністичній пропаґанді для поширювання різних наклепів на ЗДА.

МекНамара проти продукції бомбовиків Б - 70

Вашинґтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара, виступаючи в сенатській підкомісії видатків, обороняв рішення президента Кеннеді зменшити продукцію бомбовиків типу Б-70, які летять з три рази більшою швидкістю від швидкости звука на висоті 70,000 стіп. Секретар оборони обороняв оборонний бюджет на 1962-ий рік, який виносить $43,[illegible]0,000,000 на $1,954,000,000 більше, як був запропонований президентом Айзенгавером. Айзенгавер домагався на будову бомбовиків Б-70 $358 мільйонів, а президент Кеннеді зменшив суму на $138 мільйонів. Бомбовики Б-70 почали продукувати в 1953 році, і тоді вони мали заступити бомбовики Б-52 та бути тим на випадок війни, чим тепер починають бути далекосяжні ракети. На зменшення числа нових бомбовиків Б-70 мало вплив те, що в СССР покращала повітряна оборона, яка легко могла б знищити американські бомбовики. Замість бомбовиків ЗДА збільшують продукцію ракет.

Кеннеді запропонував Конґресові плян створення департаменту міських справ

Вашинґтон. — 18-го квітня президент Кеннеді предложив Конґресові плян створити новий 11-ий департамент міських і будівельних справ. Президент висловив надію, що цей законопроєкт буде швидко вирішений, але в конґресових колах і навіть серед членів уряду висловлюють погляд, що цю важливу проблему треба докладно передискутувати. Новий секретар міських і мешканевих справ, на думку президента Кеннеді, мав би вирішувати такі важливі справи, як розвиток великих метрополій та будівельну програму. Новий департамент координував би працю в цих ділянках, якими тепер займаються численні урядові аґенції. Якщо Конґрес ухвалить предложений урядом законопроєкт, то на першого секретаря нового департаменту мав би бути найменований теперішній голова Будівельної і Фінансової Аґенції д-р Роберт С. Рівер, який був би першим негром у Президентовім кабінеті.

В Дітройті виставлено оперу „Катерину"

Дітройт. (О. М.) — В неділю 16 квітня відбулася вистава опери Миколи Аркаса „Катерина" в заповненій публікою залі Масонік Темпел. Оперу влаштовано заходами Спілки Української Молоді Америки (СУМА) ім. Пилипа Орлика в Дітройті-Схід та діючої при тій організації „Української Сцени" — а то в поклоні Т. Шевченкові. В ролі Андрія виступив перший тенор бельгійської королівської опери Мирослав Скала-Старицький, який для виступу в опері прибув з Европи. Публіка привітала нашого міжнародньої слави співака бурхливими оплесками. Ролю Катерини передала Наталія Копічук-Носенко, кол. солістка київської опери. Ролю батька виконав Лев Рейнарович, кол. соліст львівської опери, а в ролі матері виступила відома співачка Вероніка Максимович. Ролю Івана грав Петро Садовий, соліст Капелі Бандуристів. Диригував проф. Богдан Сарамаґа. Постава опери і балет був у руках Миколи Кавки, обов'язки хормайстра виконав Ярослав Филипів, а сценічне оформлення перевів Панько Мусик. Функції адміністратора опери виконував Євген Репета. Публіка з одушевленням вітала оплесками і квітами виступи оперового ансамблю. Дохід з опери призначений на будову пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** визначив тиждень, який зачнеться 12 червня, як „Тиждень Крайової Малої Бейзболової Ліґи". Він закликає американців відзначити той Тиждень в школах, парках, атлетичних площах і в інших відповідних місцях, щоб підкреслити важливість фізичного розвитку американської молоді. Бейзбол не тільки сприяє фізичному здоров'ю молоді, але і вчить її співпраці, дисципліни і справедливости.

● **Статистичне бюро в Оттаві** стверджує, що в місяці березні цього року число безробітних в Канаді виносило 705,000, що становило 11.1 відсотка всіх робітних сил. Але те число було дещо менше в порівнянні з лютим ц. р., коли безробітних було 719,000, що рівняється 11.3 відсотка робітних сил.

● **Нюйоркська Телефонічна Компанія** почала будувати 21-поверховий будинок при Десятій Евню і 54-ій вулиці, який не матиме зовсім вікон. Ціль цієї будови: хоронити працівників проти можливої атомової радіяції під час війни, і охороняти кімнати проти куряви, яка дістається до кімнати через вікна.

● **Пані Дж. Ф. Кеннеді** зорганізувала 18-членний дорадчий комітет, який має допомагати Мистецькій Комісії при Білому Домі вибирати історичні меблі для деяких кімнат в Білому Домі. До цього комітету належать музейні фахівці з цілої країни та історики мистецтва.

Генеральним секретарем НАТО буде голляндський дипломат Стіккер

Париж. — Рада Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО) запропонувала становище генерального секретаря колишньому голляндському міністрові закордонних справ, який тепер є представником Голляндії в Раді НАТО, д-рі Дірковi Стіккерові, на місце Поля Генрі Спаака, який вернувся до активного політичного життя у Бельгії. Кандидатура Стіккера виринула була відразу, ще два місяці тому, але Італія зголосила була кандидатуру тодішнього її амбасадора у Вашинґтоні Манлія Брозо і Франція підтримала її. Тому треба було довшого часу для з'ясування цієї справи. Тепер Італія відликала свій внесок і приєдналась до кандидатури Стіккера. Формально він зголосить свою згоду, коли звільниться з своїх теперішніх офіційних функцій. НАТО як відомо, складається з 15-х західніх держав і становить наймогутніший військово-політичний бльок з протисовєтським вістрям.

Захід пред'явив на Женевській атомовій конференції проєкт договору

Женева. — ЗДА й Англія пред'явили на вівтірковому засіданні Женевської конференції в справі припинення дальших атомових експериментів повний готовий проєкт договору в цій справі. За тим проєктом — забороняться всі експерименти в повітрі, стратосфері й під водою та проголошується мораторію на експерименти під землею силою нижче атомової бомби, скиненої на Наґасакі - Гірошіму. Зрештою, договір складається з вступу, 24-х статтей і двох технічних додатків. В найбільш спірній точці про міжнародних контролерів зроблено застереження проти так званої „контролі самого себе", себто, що ніяка країна не може переводити контролі на своїй території своїми землячками чи громадянами. Захід передбачує по 20 інспекцій річно в кожній атомовій країні, — СССР пропонував — три! До того ж, СССР зажадав, щоб тричленна колеґія була керівним органом міжнародної контрольної комісії із правом кожного її члена, себто представників СССР, Англії і ЗДА, опротестовувати кожну міжнародну контролю. ЗДА й Англія рішуче відкидають цю вимогу. Цей західній проєкт договору не має характеру ультиматуму і західня преса передбачує, що Совєти знову відкинуть його і продовжуватимуть тактику зволікання та крутійства. У вівторок відбулося вже 292-ге з черги засідання Женевської конференції, яка почалась 31 жовтня 1958 року.

Північно-корейські комуністи визнають Об'єднані Нації щодо з'єдинення Кореї

Об'єднані Нації. — Північно-корейський комуністичний уряд погодився взяти участь в дебатах над справою з'єдинення Кореї, прийнявши — хоч із лайкою проти „махінацій американського уряду" — передумову, що вони визнають авторитет Об'єднаних Націй. Південно-корейський міністер закордонних справ Пак Сунґ Хуль назвав „безстидною" і „несправедливою" згадану передумову Політичної Комісії Об'єднаних Націй з минулого тижня. Делеґат Пів[illegible]нної Кореї був уже при[illegible] на тому засіданні, але з правом тільки дорадчого голосу. Ніодна частина поділеної Кореї не є членом Об'єднаних Націй.

ЗДА заплатять половину всіх коштів місії ОН в Конґо

Об'єднані Нації. — Представник ЗДА у Бюджетовій комісії Об'єднаних Націй, Філіп Клюзнік, заявив у вівторок 18 ц. м., що З'єдинені Держави готові заплатити $ 47,500.000. себто половину всіх коштів місії Об'єднаних Націй за перших 10 місяців 1961 року. Ці кошти образовано на кругло 100 мільйонів долярів. ЗДА зобов'язані є вплатити $ 32,510.000, а $ 15 мільйонів дають добровільно, як надплату. Однак названий американський репрезентант перестеріг членів Об'єднаних Націй, що коли вони будуть постійно рахувати на одверту кишеню тільки одного члена цієї організації, то цілій організації грозить велика небезпека. Фінанси Об'єднаних Націй опинились в дуже важкій ситуації, коли 10 держав — Совєти з своїми сателітами і Франція — відмовились дати цента на місію Об'єднаних Націй в Конґо. Представник СССР А. Ф. Сокоркін заявив, що СССР „готов зревідувати" своє становище щодо платности на місію ОН в Конґо, якщо Об'єднані Нації визнають за леґального прем'єра Конґа — комуніста Аннуана Ґізенґу, наступника вбитого Лумумби. Зрештою, зголошено дві резолюції: Пакістан і Тунісія зголосили резолюцію з закликом до всіх членів ОН, щоб вони максимально виконували свої фінансові зобов'язання супроти ОН, а Канада запропонувала, щоб справу фінансів ОН розглянути на осінній сесії Генеральної Асамблеї ОН.

ПЕРШИХ 4,080.00 ДОЛ. НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ З ДІТРОЙТУ

Дітройт, Миш. (В. П.) — У суботу, 15-го квітня на нараді представників установ, що її скликала управа Метрополітального Відділу У К К А, зроблено підсумок відбутих величавих відзначень 100-річчя смерти Тараса Шевченка в Дітройті, і з висловом признання розв'язано Діловий Шевченківський Комітет, як заразом остаточно оформлено Збірковий Комітет на Пам'ятник Шевченка. Комітет очолив голова Метропол. Відділу УККА д-р Григорій Тренд. Терен Метрополії розподілено на 4 збіркові станиці. Крім того зобов'язано голову та склад Комітету зорганізувати збіркові станиці в усіх місцевостях стейту Мишиґен, де лише живуть українці, і де ще таких станиць нема. Започаткована на нараді збірка принесла незвичайно гарний вислід, на що зложились слідуючі дотації: Шевченківський Комітет з Великої Академії (до остаточного розрахунку) $ 2.400. Метрополітальний Відділ УККА $ 100, 94-ий відділ УНС $ 250, 292-ий відділ УНС $ 200, Український Золотий Хрест, відділ 14-ий $ 100, Український Американський Осередок $ 100. Василь і Текля Довгань $ 100, д-р Мирослав і Ільса Грушка $ 100, д-р Денис і Марія Квітковський $ 50, д-р Зеновій та Оксана Стельмахи $ 50, Степан і Євгенія Падучак-Крупка $ 30. По $ 25: Тимко і Анна Березюк, Теодор Чикета, Василь і Галина Паліж, Дмитро Федорко, Дмитро Кошильовський, Володимир і Анна Лідик, Михайло і Марта Віхорек, Лев і Ольга Казієвич, д-р Григорій Тренд, Осип Бойчук, Оселя „Діброва", Пилип і Станислава Гайда Петро Кізел, Семен Честух Йосиф Масляк, Василь Єднак Кредитова Спілка „Самопоміч" $ 200. Це дало в сумі $4.080. Збірка прибирає поважний розмах серед громадянства. Є ознаки, що в короткому часі можна буде осягнути призначену Центральним Шевченківським Комітетом суму.

ЗДА ВСТАНОВИЛИ ВІЙСЬКОВУ ДОРАДЧУ ГРУПУ В ЛЯОСІ

Вієнціян. — Ляоський уряд повідомив, що американські вояки, які перебували в Ляосі в характері цивільних службовиків в програмі вишколювання ляоської армії, будуть надалі становити військову дорадчу групу з активною участю на фронті. Речник ляоського уряду проголосив це на окремій пресовій конференції. Він заявив, що в цій справі відбулась виміна нот з американським амбасадором Вінтропом Бравном. В Ляосі було коло 300 американських старшин і вояків. Вони вийдуть на фронт, щоб безпосередньо взяти участь в керуванні і проводженні військових операцій, які до цього часу дали цілу низку поважних успіхів комуністам головно з двох причин: постійного масового допливу зброї й виряду совєтськими літаками та низького стану дисципліни і бойової моралі в королівських військах. Впродовж останнього тижня комуністи знову осягнули нові успіхи, головно завдяки тому, що більшість ляоських вояків просто вернулась до Вієнціяну для участи в чотироденному „святі води", що — згідно з народним звичаєм — полягає на обливанні одних одними відрами води. Американська амбасада в Вієнціяні проголосила, що не передбачається підвищення числа членів військової дорадчої місії. Водночас стверджується в американському повідомленні, що в загальній ляоській мілітарній ситуації не зайшли ніякі драстичні й драматичні зміни. Поява американських старшин і вояків на фронті має піднести мораль ляоських вояків. Воно не перечить міжнародним зобов'язанням, бо за договором з 23 грудня 1950 року ЗДА, Франція, Ляос, Камбоджа і Південний В'єтнам погодились щодо встановлення таких військових дорадчих груп. Тим часом Англія натискає на Москву в справі проголошення військового перемир'я в Ляосі. Англійський амбасадор в Москві Франк Робертс мав зажадати від Ґромика, щоб у четвер 20 ц. м. проголосити перемир'я та щоб до 1 травня ц. р. воно було перевірене тричленною міжнародною контрольною комісією, що складалась би з Індії, Канади і Польщі. Совєти буцім-то запропонували, щоб від 5 травня розпочати в Женеві 14-членну міжнародну конференцію для Ляосу. Ця дата колідує з датою 8 травня, коли-то в Осльо має початись конференція 15-ох міністрів закордонних справ країн Північно-атлянтійського пакту (НАТО). Щоб перешкодити тій конференції НАТО, Ґромико настоював перед англійським амбасадором, щоб міністри закордонних справ тих 14-ох держав, які братимуть участь в конференції про Ляос, ввесь час конференції перебували в Женеві. Англійський міністер закордонних справ лорд Гюм буцім-то розсердився на таку ароґацію збоку Ґромика, що дозволяє собі диктувати, це мають жити закордонні міністри, переказав Ґромикові, що він, лорд Гюм, буде взагалі тільки на відкритті Женевської конференції, а зрештою Англію репрезентуватиме на тій конференції Малькольм МекДоналд, колишній англійський високий комісар в південній Азії і в Індії, який знаменито знає тамошні відносини. Західні чинники не виключають, що Хрущов захоче використати справу Куби за претекст для дальшого зволікання із справою Ляосу.

Прокуратор у процесі Айхмана описує страхіття німецьких кацетів

Єрусалим. — У дальшому ході судового процесу проти Адольфа Айхмана у вівторок 18 ц. м. прокуратор Гідеон Гавзнер описував впродовж трьох годин страхіття, які відбувались в німецьких кацетах Освєнціму, Собібору, Майданку, Хелмна і Треблінки, де були спеціяльні влаштування для масового вбивання жидів, чоловіків, жінок і дітей. Прокуратор подавав такі подробиці, як напр. з Майданку, де кожній жидівській дитині, що вступала до ґазової комори смерти, подавали при дверях цукерок. 200.000 жидів згинуло в кацеті в Майданку, 340.000 у Хелмні. По 100 жидів навантажувано в Хелмні ко вантажних авт, де збивано їх т. зв. спрацьованим ґазом. В Собіборі собаки були так вишколені, що кидалися на жидів на оклик „Юде". У Белзці згинуло 600.000 жидів. В Освєнцімі (Авшвіці) стріляно, вішано та вбивано жидів побоями, але здебільша ґазовано їх. Прокуратор Гавзнер згадав, наче у таборах в Треблінці і Ґродні помагали німцям також поліціянти-українці. В Ґродні — твердить він — один транспорт жидів поставив спротив німцям і один з жидівських в'язнів кинув ґранату проти „українських асистентів вбивників". Прокуратор згадував водночас про заслуги жидів для світової культури та м. і., навів, що на 257 лавреатв Нобеля за перших 50 років — 34 були жидами. У тому дні розправи зізнавали теж перші два свідки: один з них пояснював 1.580 експонатів, документуючих акт обвинувачення, та другий, капітан поліції Лесс, зізнавав про те, як то він списував із Айхманом протокол його зізнань після перевезення Айхмана з Арґентини до Ізраїлю. Зізнання Айхмана охоплюють кругло один мільйон слів, вони наґрані на стрічку і їх запродукують судові на найближчій розправі. Прокуратор, підкреслюючи злочинність Айхмана, покликався на докір, що його Айхманові зробив шеф Ґестапа Гіммлер з приводу наказаного Айхманом „походу смерти" мадярських жидів до границі Австрії.

У СВІТІ

● **Командавта 24-ої дивізії ЗДА в Західній Німеччині,** ґенерала Едвина Вокера тимчасово звільнено з його обов'язків на час слідства у справі його гострого конфлікту з американським військовим часописом, що виходить в Европі, „Оверсіс Вікли" (Заморський Тижневик). Той часопис закинув ґен. Вокерові, що він користувався у вишкільних курсах своєї дивізії брошурами контроверсійної правої організації Берч Сосайті (Березове Товариство). Ґен. Вокера перенесено до головної кватири в Гайдельберґу.

● **Англійські консерватисти** збільшили свій стан посідання однаково в парляменті, як в міських і громадських радах — коштом передусім соціялістів. З-посеред 1,709-х здобутих мандатів в повітових радах — вони зискали 196 мандатів. Соціялісти здобули 1,091 мандат і втратили при цьому 208 мандатів. Соціялістична англійська преса бідкає, що в десятому році правління консерватистів — соціялізм в Англії є далі у відступі.

● **На Цейльоні** проголошено вийнятковий стан: рух пасивного спротиву, проголошений в північних і східних провінціях, де живе плем'я тамільців, прийняв такі ґрізні розміри, що проголошено там поліційну годину та поставлено поза законом Тамільську федераційну партію. Тамільці бунтуються проти накидування їм „чужої" урядової мови „сінґаля", як мови більшости на Цейльоні.

● **Сенатор демократ** із Пенсилвенії Джозеф С. Кларк вніс законопроєкт, щоб поширити закон про безпеку в копальнях вугілля і на ті малі фірми, які затруднюють тільки 14 або і менше вуглекопів. Цей законопроєкт Сенат ухвалив був минулого року, але Палата Репрезентантів над ним не нараджувалася.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Кубинський шантаж Москви

Погроза Москви і Пейпінґу, що вони дадуть „всяку допомогу" Фіделеві Кастрові для його режиму на Кубі — тільки одна ланка у довгому ланцюзі шантажів, що ними ті обидва центри комуністичної диспозиції постійно користають, як звичними засобами своєї політики й тактики. Зрештою, шантаж це для них найлагідніший засіб, вживаний там, де не можна відразу застосувати збройної аґресії, як на Мадярщині чи в Кореї, підривної акції і партизанки, як в Ляосі чи В'єтнамі. У даному випадку шантаж Москви міг мати ще менші шанси на успіх, як стосовані раніше подібні шантажеві жести у відношенні до країн Північно-Атлантійського пакту (НАТО), Японії, Ірану або Пакістану. Відомо, що хто страшить надто часто, того люди перестають боятися. Застрашування Америки збройною інтервенцією Совєтського Союзу й комуністичного Китаю у користь Кастра породжує вало два питання: 1) як мала б у практиці виглядати така інтервенція при наявності тисяч миль віддалі від Куби до СССР і Китаю і 2) чи Москва готова ризикувати 3-ою світовою війною задля Кастра.

Встановлення на Кубі, під самим боком Америки, комуністичного мостового причілка, як революційно - пропаґандивної, а подекуди навіть мілітарної бази проти американського континенту, це був величезний політичний і моральний успіх Москви і Пейпінґу. Ліквідація тієї бази, себто повалення режиму Кастра і поворот демократії на Кубу, була б надзвичайно болючим ударом для престижу СССР і всього комунізму. Тому годі дивуватися, що вибух протикастрівської революції і висад демократичних кубинських партизанів викликав у Москві й Пейпінґу схвилювання, що вони мусіли знімати крик в обороні Кастра й думати над способами, як би його врятувати. Однак, від крику до війни — далекий шлях. Особливо, коли Москва не має ніяких виглядів таку війну виграти, коли існують всі дані на те, що у випадку спровокування Москвою війни загинуть не тільки Фідель Кастро, але і його московські протектори.

Тому в західній пресі, в Америці і в Об'єднаних націях не було помітно ані трохи передвоєнного настрою. Тверда постава президента Кеннеді, рішуче схвалена усім американським народом, значно спричинилась до заспокоєння. Найслабшою точкою совєтської „дипломатії" було, завжди перебірщування: в цій останній совєтській ноті знову вражав цинізм, з яким Хрущов говорив про конечність „відпруження міжнародної ситуації" і про небезпеку „кожної малої війни". оворив це той диктатор, який раз-у-раз проповідує перемогу комунізму у світі, який викував теорію про „мирне співіснування", як найкращий засіб для цієї перемоги.

У своїй відповіді на того листа президент Джан Ф. Кеннеді між іншим заявив: „Там, де народові відмовляється права вибору, така боротьба є одиноким засобом для здобуття вольностей". Президент Кеннеді в дальшому виявив недвозначні симпатії американського народу і уряду до всіх тих, що прагнуть волі за всяку ціну.

Ситуація на Кубі в цій хвилині все ще неясна. Комунікаційні получення з Кубою дальше перервані, але із останніх проголошень як уряду Кастра, так і речників повстанців можна вносити, що перший рішучий етап збройної боротьби проти Кастра закінчився ліквідацією встановленого інвазією повстанців прибережного причілку, а ті повстанці, що залишилися в живих, з'єднались з антикастровськими партизанами в тих самих горах, з яких Кастро вів свою повстанську боротьбу проти попереднього диктатора Баттісти. Боротьба без сумніву буде продовжуватись, як довго — за словами президента Кеннеді — кубинський нарід не матиме „вільного вибору", не матиме своїх вольностей. Іншого бо виходу немає. І це відноситься не тільки до кубинського, але й до всіх народів, що того „вільного вибору" ще не мають, отже й до нашого українського народу. Немає на світі сили, що могла б такий розвиток припинити.

В берлінському кублі КҐБ

Із створенням у 1955 році в східньому Берліні Комітетом за повернення на батьківщину ніяк не везе. Не зважаючи на те, що цей комітет є фактичною експозитурою Комітету Державної Безпеки — КҐБ і що на його діяльність з державної каси СССР йдуть величезні суми грошей, висліди його праці нікчемні. Тому большевикам доводиться змінювати його провід і саму його назву, змінювати назви видаваних ним „публікацій", навіть творити фіктивні, буцімто самостійні, товариства, щоб увести в блуд маси втікачів із Совєтського Союзу.

На керівника цього берлінського комітету початково в 1955 р., був поставлений нібито пенсіонований уже генерал совєтської армії чи точніше військ КҐБ - МВД — Н. Михайлов. Попрацювавши чотири роки на цьому вигідному посту з доброю платнею, в люксусових умовинах Заходу і не добившися ніяких успіхів у веденій цим Комітетом пропаґандивно - шантажовій акції в рекрутуванні поворотців до СССР, генерал Михайлов несподівано в липні 1958 року був усунений і замінений новим генералом „у відставці" С. Вишневським. Протягом двох років свого урядування Вишневський провів переорганізацію діяльности комітету, змінивши його назву на „Комітет за повернення на батьківщину і розвиток культурних зв'язків", переназвавши його листок „За возвращение на родину" на „Голос родины" і спрямувавши саму діяльність уже не на заклики до повернення, а на встановлювання т. зв. „культурних зв'язків із співвітчизниками" закордонами СССР, значить — на підривно - розкладову роботу серед різнонаціональної еміграції у вільному світі. Повне фіяско веденої берлінським комітетом роботи на українському відтинку спонукало Вишневського і його соратників розглянутися за ефектовнішою формою для діяльности в цьому напрямку, і для цієї мети зорганізовано в жовтні 1960 року „Товариство культурних зв'язків з українцями закордоном". Створено це товариство нібито в Києві і нібито за ініціятивою й участю гурта підсовєтських громадян і з окремим, видаваним нібито знову ж таки в Києві органом „Вісті з України".

Але все це — і місце заснування, і місце існування цього Товариства і місце видавання його „Вістей з України" — виявилися звичайним блефом. Початкове розсилання цих „Вістей" із Києва по кількох числах припинено з огляду на технічні труднощі, зв'язані з їх друкуванням у Берліні, пересиланням накладу до Києва й експедіюванням звідти закордон. І тепер вони висилаються далі ж таки із Східнього Берліну з-під давньої і добре відомої адреси берлінського „Комитету за возвращение на родину" — Берлін, В. 8 Шадовштрассе 1 б, або Берлін В. 8 Постфах 152 — і доказують, що вони не є ніякими „вістями з України", а тільки паралельною до видаваного російською мовою „Голосу Родины". Водночас із цим цей факт доводить, що немає теж ніякого „Товариства культурних зв'язків з українцями закордоном", а є звичайне собі „отделение" КҐБ-івського комітету із Шадовштрассе 1 б.

Не дала успіху ніякого й кипуча робота ген. Вишневського над підшукуванням нових назв для комітету і його видань. В числі 21-му за березень 1961 року повідомлено, що й він, за прикладом свого попередника, був примушений відійти від комітету „у связи з болезнью", не зважаючи на те, що був колись інспектором кавалерії і що після війни, побувавши навіть у німецькому полоні, викладав у Військовій академії ім. Фрунзе. На його місце призначено Василія Кіріллова, буцімто вчителя середньої школи, який з лютого 1960 р. працює на посаді керівника одного, ближче невизначеного, відділу в „Союзі совєтських товариств дружби і культурного зв'язку з закордонними країнами". Беручи до уваги мізерні висліди всієї дотеперішньої „роботи" берлінського комітету, треба думати, що не пожвавить її і новий керівник, і що він сам, як його попередники, буде відставлений від керівництва комітету „по болезни".

Любомир О. Ортинський

В ОН — НЕПЕВНІСТЬ І ВИЧІКУВАННЯ

Об'єднані Нації. — Навіть драматичні події буденніють і стають нецікавими, коли їхня дія задовго розтягається. Так є й зі справою Конґа, що займає львину частину в дебатах 5-ої сесії Генеральної Асамблеї. Повідомлення з цих дебат, що появляються в пресі, перестали вже цікавити читача, навіть представники преси в ОН змучились затяжною дискусією, а найбільш потрясаючі звіти про внутрішню ситуацію в тій країні звертають на себе увагу тільки того гурту кореспондентів, які мусять про ці події звітувати.

В колах ОН дедалі більше поширюється погляд, що акція Об'єднаних Націй в Конґо, хоч потрібна й вимушена, не принесла бажаних успіхів і до деякої міри виявила неспроможність цієї організації вив'язатися з перебраної на себе місії. Передусім акція ОН в Конґо дуже серйозно захитала її бюджет і викликала гостру критику збоку різних членів - держав, і то не лише з одного табору. За винятком ЗДА, які майже безвастережно цю акцію підтримують і фінансують, проти неї виступають держави совєтського бльоку, її критикують деякі невтральні держави, а також західні потуги.

В результаті навколо ОН постала дуже складна ситуація, під знак запиту поставлено їхню оперативність і взагалі — ролю. Критичний виступ президента де Ґоля проти ОН ще більше ускладнив положення. Як відомо, від часу, коли Хрущов напав на генерального секретаря Даґа Гаммершилда, совєтська делеґація та її підголоски іґнорують його і відмовляють йому права вести діловодство від імени ОН. Крім совєтського бльоку, проти Гаммершилда виступають Ґвінея і Ґана, обурюються його політикою і кілька інших афро - азійських держав. Більшість невтральних держав не підтримує совєтської вимоги, щоб генеральний секретар негайно уступив, але усвідомлюють собі, що трактування Москвою Даґа Гаммершилда „пер нон ґрата" паралізує діяльність екзекутивного органу ОН. З політики ОН невдоволені Бельґія, Португалія, Південно-Африканський Союз а частково теж й Еспанія. Речники всіх згаданих держав вже не раз погрожували виступити з ОН. Коли до цього різношерстого хору невдоволених додамо виступ президента де Ґоля, який назвав ОН „роз'єднаними націями", засудив їхню політику в Африці, а водночас стримав вплачення французької лайки на покриття акції в Конґо — положення стало критичне.

До вище з'ясованих труднощів доходить ще непевність: чим скінчаться таємні переговори між ЗДА і СССР? Бо, не зважаючи на те, що між речниками обидвох потуг уже відбулося кілька зударів на форумі ОН, є публічною таємницею, що між амбасадором Стівенсоном і Зоріним ведуться переговори в питанні відпруження міжнародної ситуації; відомо, що обидві сторони погодилися відкласти дискусію над роззброєнням; що совєти зрезиґнували з запропонованої ними точки дебат про лет РБ-47, і що ще донині невідомо, чи справи Угорщини і Тибету, які є в програмі сесії Генеральної Асамблеї, прийдуть під розгляд. І хоч на засіданнях Генеральної Асамблеї лунають деколи гострі слова і ведеться дуель між американським і совєтським речниками, всі поінформовані добре знають, що це своєрідна „конферансієрка" між актами драми, а не властива дія. На справжню дію чекають і тому не хочуть передчасно анґажуватися.

Крім згаданих вище труднощів, перспективи ОН захмарені справою прийняття в члени червоного Китаю і кільканадцятьох новопосталих африканських держав. Справа прийняття червоного Китаю щораз більше ускладнюється в некористь Вашинґтону і його політики супроти цього питання. Сьогодні, за прийняття червоного Китаю не лише совєтський бльок, невтральні держави на чолі з Індією, але й Великобританія. Коли візьмемо до уваги, що до ОН приймуть в наступній сесії щонайменше тузінь переважно африканських держав, дотеперішня „виборча аритметика" в ОН може перехилитися в некористь ЗДА, принаймні в питанні червоного Китаю.

В такій ситуації багато залежить від того, наскільки американській дипломатії удасться відтягнути афро-азійські держави від однобічної орієнтації на Москву. Ціль американської дипломатії на терені ОН, де більшість новоприйнятих африканських держав має свої одинокі дипломатичні представництва, а разом можливості зустрічей з представниками інших держав, — допомагати цим державам зберегти „справжню невтральність". Американська дипломатія визнала за недоцільне перетягати економічно недорозвинені і політично неустабілізовані країни в західній табір, вона усвідомлює нереальність такого союзу і старається лише збалянсувати совєтські впливи або, де ще можливо — виключити їх.

Така, по суті, наскрізь оборонна політика має свої глибокі причини. Найважливіша з них — економічна відсталість, а деколи гостра нужда поважної частини, коли не більшости, населення економічно недорозвинених країн. Чи ця елястична, а разом ризиковна, тактика увінчається успіхом, залежить від висліду змагань Сходу і Заходу в кількох невральгічних пунктах світу. І так, від того, чи розпропаґована революція проти Кастра приведе до звільнення Куби від московських впливів у великій мірі залежить дальший розвиток внутрішньої і зовнішньої політики цілого ряду центрально- і південноамериканських держав. Таке чи інше вирішення ситуації в Ляосі тягне за собою, в один чи другий бік, Камбоджу, Тайлянд, Південний В'єтнам, а також позначається на розвитку подій в Індії. Водночас матиме це вирішальний вплив на працю і дальшу ролю Об'єднаних Націй, що в наш час віддзеркалюють міжнародне положення, а не формують його.

Своєрідним відгомоном відбився в ОН успішний лет совєтського космонавта Юрія Гагаріна. На цю подію реагували по-різному. Назверх усі ніби тішилися епохальним досягненням представника людського роду. Деякі африканські й азійські дипломати та журналісти пояснювали свою радість тим, що, мовляв, всякий новий успіх Москви прискорює совєтську еманципацію, звільняє большевиків від комплексу меншевартости, а через це робить їх... розумнішими і більше відповідальними в поведінці з іншими народами.

І. Світ

ПОРАЗКА КОМУНІСТІВ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

У неділю 9-го квітня в Південному В'єтнамі відбулися вибори, які принесли блискучу перемогу президентові республіки Нґо Дінг-діємові та його політиці й повну поразку комуністів, підтримуваних московськими аґентами з Північного В'єтнаму.

Протягом останнього часу комуністи вели широку підривну працю серед в'єтнамського селянства, головно в долині ріки Меконґу, в сусідстві з Індо - Китаєм, та в районах, що межують з Камбоджі. Комуністи - аґітатори твердили, що всіма своїми реформами та заходами президент Нґо має на меті закріпити поневолення селян та забезпечити щораз більшу експлуатацію їх купцями та мільйонерами - капіталістами, головно його рідними та приятелями.

Треба пригадати, що від 1955 року, коли проголошено у В'єтнамі республіканське правління і імператор Бао Даї зрікся престолу, президент нової республіки, спираючись на однопалатний парлямент, зосередив у своїх руках велику силу. Здавалося, що править він як диктатор.

За п'ять років у країні зайшли великі зміни: впорядковано податкову систему, докорінно зреорганізовано адміністрацію, зреформовано поліцію та військо, поведено гостру боротьбу проти уживання опію, що нищив народне здоров'я. Підпільну імперію продавців опію знищено, а їхнє майно сконфісковано. Частина цих ґанґстерів з колишніми прибічниками імператора Бао Даї приєдналася до комуністів та опозиційних партій або подалася на еміґрацію.

Тож в останніх виборах опозиція робила все, щоб не допустити президента Нґо до перемоги.

Згідно з пресовими повідомленнями, понад 70% зареєстрованих перед виборами осіб віддали свої голоси за президента Нґо, що свідчить про довір'я до нього широких мас населення.

Від 1956 року у Південному В'єтнамі розпочато переведення земельної реформи, і вже в 1959 та 1960 роках понад 2 мільйони акрів землі передано селянам, які створили 312.000 нових господарств. Колишні землевласники дістали за сконфісковані землі 10% готівкою, а решту плачено їм бондами, які можна вживати на сплату податків або купівлю уділів у державних підприємствах.

Ця реформа поставила колишніх землевласників в гостру опозицію до уряду, але залізна рука президента в цій боротьбі перемогла. Тим часом комуністи всіляко підсилювали внутрішні тертя, а в цьому році розвинули широку підривну діяльність в лісистих районах країни. В пресі повідомлялося, що у Південному В'єтнамі кожного дня значна кількість людей гине в захованій громадянській війні.

Диктаторські методи президента Нґо до певної міри оправдуються цією постійною загрозою комуністів та їх аґентури, що просякає стежками джунґлів з півночі. Але президент перевів і переводить далекосяглі реформи, що, ліквідуючи залишки тиранічного урядування попередньої адміністрації, поширюють самоурядування селянства і полегшують контролю над діяльністю опозиційних партій.

Обсерватори твердять, що всі ці політично - адміністративні реформи мали великий вплив на тих, що голосували в останніх виборах. Однак, опозиція також дістала значну кількість голосів, зокрема у містах, і це позначиться на майбутній внутрішній політиці молодої держави, що є у стані війни з комуністами із Північного В'єтнаму.

На тлі ведених у Північному В'єтнамі заходів щодо масового запровадження сільсько - господарських „кооператив", властиво колгоспів, реформи у Південнім В'єтнамі набирають особливого значення. Досі комуністи змогли загнати до тих „кооператив" яких 7.3% селянства, і це є причиною, чому вони ведуть скажену аґітацію проти президента Нґо Дінг-дієма.

З півночі на південь через джунґлі просякають до Південного В'єтнаму не тільки комуністи для підривної праці, але сунуть звідтіля також залки селян - утікачів від комуністичного режиму.

Населення В'єтнаму здебільша анаміти — народ монгольської раси, що зазнав великого впливу китайської культури. Хоч вони — буддисти, отже, мали б бути противниками зброї, але, як стверджують знавці цієї країни, є добрими вояками.

Поруч з докраю напруженим становищем у Ляосі, вибори у Південному В'єтнамі дають надію, що боротьба з комуністами в тих країнах Азії не є безнадійною, дармащо у невтральних колах вважають, що „ліпше спускатися на дно".

Еміґранти з Південного В'єтнаму, які знайшли собі пристановище у Франції, переважно колишні ґанґстерські вожаки та прибічники імператора Бао Даї, твердять, що вибори були „фарсом", але правдою таки є, що 70% населення голосували за президента Нґо Дінг-дієма, не зважаючи на погрози та застрашування комуністів.

НА ВЕРБАХ КОТИКИ

На вербах котики, сережки
на ліщині.
На луках прозелень,
а дуб — дрімає.
Над урвищем, на тлі
прозоросинім
Торішнє листя все ще
він тримає.
Він ним спиняв вітри
і заметілі,
Беріг озимі в час тривог
зимових.
І вже весінні соки в нього
в тілі,
А він немов би і не жде
обнови.
А він стоїть іще в старій
оздобі...
Коли ж бруньки проб'ються
що є сили,
Ті він скине в мовчазній
шанобі,
Як те спорядження,
що відслужило.

ПЕТРО ВІБА

З совєтської преси

„НАД ЧИМ ВОНИ ГЛУМИЛИСЬ..."

Під таким заголовком вміщено в московських „Ізвєстіях" з 15-го березня ц. р. лист до редакції лікарки З. Пивоварової. Ось у скороченні цей лист:

„... Я працюю як лікарка в Алтайському краю. Повертаючись з Барнаулу, куди я їздила за консервантом для трансфузії крови, я вийшла на станції Бійськ. Звідти до села, де я працюю, година їзди. Поїзд прийшов о пів до десятої вечора. Спробувала була викликати авто з районової лікарні — не вдалося. А я дуже поспішала. Там, у селі, лежала тяжко хвора дитина. Вислід боротьби за її життя залежав від того, як скоро я вернуся з Барнаулу.

На площі перед двірцем було повно автомашин. Я почала шукати вільне таксі. Деякі машини були вже зайняті, водії інших відмовлялися їхати поза місто або жадали такої ціни, що я не могла скористати з їх послуг. У мене просто не було таких грошей.

Притискав мороз. Я дуже непокоїлась, що замерзнуть ампулі з консервантом. Я стала просити шоферів довезти мене до села, але всі вони вимагали, щоб я оплатила переїзд туди й назад, при чому куди вище, як це коштувало б нормально. ."

Площа порожніла. Залишилося з п'ять машин, водії яких, оточивши мене, чекали, коли вже я, змучена, нарешті погоджуся на ціну, яку вони визначать. Під'їхала ще одна „Волга" з червоним прапорцем, на якому я прочитала: „Борюся за звання ударника комуністичної праці". Я підбігла до цієї машини. Думала: цей не може бути таким, як інші. Але й він залвив, що за таксою не повезе і що я мушу оплатити дорогу туди й назад.

„Ви ж боретеся за звання ударника комуністичної праці!" — пригадала я.

„Не ваше діло!" — відгризнувся він.

Тоді я розповіла цим людям, що везу кров тяжкохворій дитині. Сказала: „Може статися нещастя, якщо я спізнюся, та й кров може замерзнути..."

І що ж я почула від шофера, який бореться за почесне звання? — „Ви кров любите, а ми — гроші... Нічого, потерпить ваш хворий, попотіє..."

А шофери стояли навколо, посміхались, глумилися над моїм неспокоєм.

Я зробила все, що могла, але дитина — померла..."

СВОБОДА SVOBODA

SUBSCRIPTION RATES:
One year .... $ 12.00
Six months 6.25
Three months 3.25

Jersey City & Foreign Rates:
One year $14.00
Six months 7.50
Three months 4.00

For UNA members monthly 65c.

ПЕРЕДПЛАТА:
На рік $12.00
На пів року 6.25
На три місяці 3.25

В Джерзі Сіті і закордоном:
На рік $14.00
На пів року 7.50
На три місяці 4.00

Ярослав Падох

НА ПІОНЕРСЬКОМУ ШЛЯХУ

(У сорокліття нюйоркської „Свободи" 194-го Відділу УНС)

(8)

Правний лад „Свободи" спирався на статуті УНСоюзу в союзових справах та на шляхом звичаю утворених засадах поступування, які пам'ятного 17-го січня 1920 року списано й схвалено, як суцільний статут товариства. Першими засадами, які набули поваги права, були обов'язки приявности на всіх місячних зборах та відповідна поведінка на них. Уже на початках існування товариства встановлено обов'язок являтися на всіх зборах і виправдувати неприявність. Як кожне дійсне право, ці правні приписи стояли під санкцією дошкульних грошових кар. За неоправдану неприявність рядовий член був зобов'язаний заплатити п'ять центів (згодом більше, до п'ятдесяти центів), а член уряду вдадцятеро більше: один долар (згодом півдоляра). За невплачення вкладок члена суспендовано, а при повторному невплаченні зобов'язань він підпадав вищій карі — виключення. Також невідповідна поведінка на зборах була карана грошовими карами, усуненням зі зборів або й виключенням з самого товариства. Гостра догана предсідника зборів за невідповідну поведінку була лагіднішим засобом вдержання ладу й поваги товариства.

Протоколи ранніх зборів з перших двох років існування товариства зберегли нам чимало вимовних і вельми повчальних прикладів стосування цієї громадської дисципліни. Минув перший медовий місяць існування Товариства, який стояв під знаком патріотичного піднесення та перших радісних вражень. Почалися будні, а з ними менші й більші непорозуміння. Ось уже в протоколі третіх зборів з 8-го березня 1920 р. записано, що „мітинґ відбувся з неувагою", бо виникла була суперечка між новими членами, чи вони зобов'язані платити вкладки від дня прийняття до товариства, чи від дня його заснування. Стало на першому, і це прискорило ребелію нових.

Мабуть ширилися вияви недисциплінованости, бо на шостих з черги зборах треба було скласти заяву про те, що „котрий член не явиться на мітинґу і не виповнить своїх параграфів, то товариство в такім разі наложить кару на члена. А котрий член не може бути на мітинґу, то нехай повідомить секретаря товариства". Мабуть і це не дуже помогло, бо зараз на чергових зборах занотовано: „предсідатель товариства провів приречення всім товаришам, щоб виповняли свої прикази і шанували ім'я свого Товариства, щоб оден другому нічого злого не робив і щоби жаден член на другого не говорив жадних небелиць поза мітинґами, бо то би було недобре і в незгоді, і щоби кожний товариш дбав о своє Товариство і старався для него якнайліпше і щоб всі разом жили в згоді, яко Діти одної Матери". „Ще не вмерла Україна" припечатала цю святочну присягу дітей одної матері й одного батька — Союзу.

Як світ-світом, так усе знаходяться такі, які ламають право, навіть те, яке вони самі собі встановили. Ось безпосередньо після цього приречення, вже на чергових зборах, записано в протоколі, і то, видимо, записано із серцем, таку цікаву подію: „Всьо було досить добре, тільки тов. Гнат С. багато перебивав справу. Сидічи з лавки кричав напроти урядників без позволення голосу предсідателем. Бувший секретар Никола Лесюк говорив поважно до товаришів: Дорогі Товариші, не треба так кричати, ліпше буде, як ми поговоримо спокійно". Коли ж С. дальше кричав, обізвався уже сам предсідник, Василь Романюк, який владно заявив: „Такої роботи я не позволяю! Говоріть про товариську справу, як ні, я резиґную".

Та не тільки заявами й поученнями вдержувано високий рівень громадської моралі у „Свободі". За переступлення прийнятих добровільно на себе обов'язків грозив громадський суд і кара. Ось куди пізніше, в 1925-му році, товариство влаштувало баль і на ньому один із членів, за словами протоколу, „переступив статут, почавши дращу (драчку, бійку) на бали". Громада гостро засудила проступника, якого імени й не подано в протоколі, мабуть, щоб не виставляти на сором його імени, при чому гострота вироку була наслідком того, що він провинився вдруге. Виносячи обвинувачення про того проступника, піднесено високий моральний престиж Союзу, якого нікому не вільно понизити. Обвинувачений, за словами обвинувачення, „підлягає карі, яку товариші усудять на нинішнім мітинґу, бо раз було товаришеви (який провинився) даровано, (за те) що почав бійку на бали, яко член УНСоюзу. Тож другий раз не можуть бути даровані такі справи".

Громадський суд, традиційна форма нашого народного судівництва від непам'ятних часів, яка не перевелася навіть в часах вікової займанщини, була стосована членами „Свободи" в кожній спірній справі. Адже суд є забороном проти непорядків та самосуду. Хроніка товариства занотувала обвинувачення, винесене на зборах 13-го листопада 1937-го року проти самого секретаря Т-ва М. Г. за його борг до громадської каси в сумі $107.99, затягнений ще з 1934-го року. Збори при цьому виразно закликали його на „відділовий суд членів". Цікаво, що особливо гостро засуджувано провини членів уряду, від якого громада вимагала прикладу для інших. Як же часто на зборах критиковано урядників, що не виконували як слід своїх обов'язків, які вони на себе добровільно прийняли й виконувати які урочисто, після вибору, прирікали. Ось одна прикра заввага щодо праці уряду в раннім 1919 році: „Дальше товариші говорили, що урядники дуже тупо господарять, що Товариство не має жадного розвитку". Суворо карано також тих, які прийняли на себе спеціяльні обов'язки для добра Товариства. В. Децика суджено за те, що він на балі в 1924 році не виконав як слід свого обов'язку бартендера. Тому, що це трапилося В. Децикові вперше, ухвалено на суді йому „перший раз подарувати", а коли б вдруге провинився — покарати гривною п'ять долярів і т. д." Що значить це „і так далі" — трудно вгадати. Мабуть, була це якась додаткова кара, як це часто буває в наймодерніших карних кодексах. Коли зважити, що той славний баль приніс товариству аж $6. і 17 центів прибутку, не можна дивуватися, що товариству придалося б більше таких грошових кар.

НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНГТОНІ ПАМ'ЯТНИК, ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО ШЕВЧЕНКА, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ І АМЕРИКАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ!

„Поклін Шевченкові

(Матеріяли для відзначення 100- роковин смерти Тараса Шевченка)

Найновішою появою на книжковім ринку є книжечка „Поклін Шевченкові", збірна праця, призначена головно для вжитку шкільних дітей і молоді. Є це друге видання цісі книжки. Перше її видання появилось було в Кракові, 1941 р. Видавцем книжки є Українська Учительська Громада в Филаделфії, яка вирішила перевидати цю книжку з огляду на постійні запотребування потрібних матеріялів в наших школах і в молодечих організаціях. Саме тепер в сторіччя смерти Поета ця книжка буде добрим посібником для влаштовування Шевченківських імпрез, а такі напевно, будуть відбуватися увесь ювілейний рік. Матиме вона значення для нашої молоді і на дальші роки. Книжка „Поклін Шевченкові" включає в собі деклямації, інсценізації, статті. Деклямації призначені головно для дітей і молоді; це вірші в честь Т. Шевченка; між ними є і поезії таких майстрів слова як Лесі Українки, Е. Маланюка, Б. Антонича, С. Гординського, Уляни Кравченко і інших. Слідуючий відділ — це інсценізації; деякі — дитячі, про малого Тарасика, деякі (більшість), — це інсценізація творів самого Поета. Важливо додати, що до інсценізацій додані докладні ремарки і пояснення щодо технічного оформлення на сцені, навіть нефахівцями, в шкільних умовах. Дальший відділ, — це ряд статтей чи опрацьованих доповідей про Шевченка, які можна використовувати, як матеріял, або як готові доповіді. Останній відділ включає ноти до двох пісень в честь Поета для дітей і „Заповіт" з нотами.

Цим виданням хотіла Українська Учит. Громада причинитись то прославлення імени Шевченка, головно серед нашої молоді.

Секретаріят УУГромади у Филаделфії.

Українська громада в Бостоні готується до Шевченківських Роковин

Бостонські українці, готуються до гідного відзначення протягом цілого Ювілейного Року пам'яті нашого Геніяльного Поета і Пророка України Тараса Шевченка.

З ініціятиви місцевого Відділу УККА скликано 25-го лютого на наради представників церковних громад, молодечих і братських організацій, з яких вибрано Ювілейний Шевченківський Комітет в Бостоні, що в його склад увійшли: Орест Щудлюк — голова, Осип Харина — містоголова, Дмитро Николенко — секретар, Лев Ґаландзій — скарбник, Михайло Волощук — організаційний, Григорій Ранюк — культурно-мистецький керівник, Іван Кецмур — преса і інформація, Марія Пpухніцька — англомовна преса.

Завданням вибраного Шевченківського Комітету є: зорганізувати і перевести загальну Академію для всіх українців міста Бостону і околиць.

Збирання фондів й пересилання їх до Крайового Комітету побудови пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Організувати ряд доповідей про Шевченка для ширшого громадянства в Бостоні. Шевченківська Академія відбудеться в неділю 28-го травня 1961 р., о год. 4-ій після полудня в кращій шкільній авдиторії (Мері Керлі Скул) при Сентер вул. в Джемейка Плейн, Бостон, Масс.

На Академії, крім святочних доповідей, в мистецькій частині свята, передбачається виступи церковних хорів, деклямації, сольоспіви. В програмі активну участь візьмуть молодечі і братські організації та учні шкіл українознавства.

Подаємо до відома, що чистий дохід з Академії буде переданий на фонд побудови пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Обов'язком кожного свідомого українця на терені Бостону і одолиць включитись та активно піддержати працю Шевченківського Комітету, взяти участь в Академії, та набути, на відповідну суму, жетонів, які призначені на фонд будови пам'ятника Шевченкові. Тим покажемо, що ми є члени політично зрілої та культурної нації і шануємо Генія України Тараса Шевченка.

Пом'янім же нашого незабутнього Пророка „не злим, тихим словом".

I. К.

Шевченківський Комітет Православної Громади в Ютиці

Старанням Української Православної Церковної Громади в Ютиці, Н. Й., зорганізовано Ювілійний Шевченківський Комітет.

На день 15 лютого, з'явились на наради: о. Богдан Деревецький, настоятель української православної церкви св. Петра і Павла в Ютиці та представники всіх організацій з Ютики а то: від Відділу ч. 58 УНС п. Михайло Дачковський та п. Іван Яковенко; від Відділу УРС п. Дмитро Горбовий; від Комітету сприяння Українській Національній Раді п. Микола Чишкало; від Православної Ліги Молоді панна Аніта Мотель; від мішаного хору інж. Сергій Шевченко та п. Микола Ковалевський.

Збори відкрив голова Української Православної Церковної Громади в приміщенні на 813 Гемільтон вул. Ютика, Н. Й. та попросив інж. С. Шевченка з'ясувати присутнім справу скликання зборів.

Інж. С. Шевченко, привітавши всіх приявних, повідомив, що цей 1961 рік є проголошений Шевченківським Роком, і кожна місцевість вшановує 100-літні Роковини смерти Генія України і її Пророка Тараса Шевченка.

При тім перечитав зарядження Метрополітальної Ради Української Православної Церкви в ЗДА, обов'язково відслужити 12 березня 1961 по всіх церквах УПЦ в ЗДА Жалібні Панахиди та по місцевих змогах влаштувати Святочні Академії. Чистий дохід з цих академій та збірку з панахиди переслати до Консисторії УПЦ в ЗДА на конто побудови Пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Після з'ясовання цілої справи, присутні вибрали Ювілейний Комітет у такому складі: о. Богдан Деревецький, настоятель православної церкви, — голова; п. Евген Камінський, голова Православної Громади; п. Іван Яковенко, секретар Відділу УНС; п. Микола Чишкала, від комітету УНР, — заступники голови; п. Михайло Дачковський — скарбник; панна Аніта Мотель — англійський, а п. Микола Ковалевський — український секретарі; п. Іван Горбовий — організаційний і пресовий референт; інж. С. Шевченко — диригент хору.

Рівночасно ухвалено відслужити Урочисту Панахиду 12. березня 1961 в церкві св. Апостолів Петра і Павла та перевести на ній збірку, а дня 21 травня влаштувати Святочну Академію, яку попередять Урочисті Богослуження й Святочний Обід.

Чисту збірку переслати до Консисторії УПЦ в ЗДА на конто побудови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

На почесних членів Ювілейного Шевченківського Комітету запрошено: п. Александра Пірні — конґресмена з Ютики; п. Дулен — майора міста Ютика, які вже дали на це згоду.

Шевченківський Комітет закликає всіх українців міста Ютика допомогти достойно вшанувати 100-літні Роковини Смерти Великого Сина України та прийняти діяльну участь по влаштованню Святочної Академії.

З'окрема Ювілейний Шевченківський Комітет звертається з проханням до всіх співаків українців міста Ютика, Геркімер й Рому вступити до мішаного хору, щоб спільними силами достойно влаштувати Святочну Академію.

I. Я.

Хвала Шевченкові!

26-го березня заходами Педагогічної Ради Середньої Школи Українознавства Українського Американського Демократичного Клюбу в Трентоні, відбувся Концерт-Академія, присвячена 100-літтю з дня смерти Великого Кобзаря України — Тараса Шевченка. У Горожанській Залі вмістилося до трьох сот батьків, родичів і гостей. Концерт почався співом американського національного гимну, що його виконав Шкільний Хор в складі 30-ти осіб. Вступне слово сказав директор школи Ів. Гуща, а тоді той хор в супроводі оркестри й піяніна, виконав могутній „Заповіт"

Після цього учениця 8-ої кляси Лариса Стрибко відчитала реферат „Шлях Українського Генія". За це цю розсудливу ученицю засипали рясними оплесками, та вручили пишні квіти! Бо це була гордість Школи Українознавства.

Під проводом видатного педагога Олени Піддубної 12 учнів другої кляси, в українських строях з квітами в руках, дівчаток і хлопчиків, виконали нею скомпановану інсценізацію - віночок віршів.

Всі деклямації, стояли на високому художньому рівні.

На фоні чудової декорації дітки: Івась Гуща та Наталя Сенько, виконали драматичний етюд в одну дію Спиридона Черкасенка: „Як Тарас ходив шукати край світу".

„Зоре моя вечірная" — проспівали дві рідних сестри з Юного ОДУМ-у — Сухенки. Катя, що має ніжно-високо-оксамитне сопрано, та Мар'яна, що має барвисте, соковите оригінальне альто. Обидві сестри — це майбутня окраса української сцени! Бо їх треба послухати!.. Музичноклявіятурне тріо - пісню „На високій дуже кручі", „Така її доля..." — бездоганне виконали: Юра Ольчак, Володя й Олександер Стрибки.

Але найсильнішою мистецькою частиною концерту була композиція „Перебендя", що її за твором Шенченка, скомпонувала проф. музики педагог — Ол. Сенько. Твір складний, змістовний і захоплюючий! Дія відбувається край села. Інсценізація, що тягнеться понад 30 хвилин, з непослабною увагою захоплює слухачів, а вкінці буря оплесків! Композиція „Перебендя", — це новий музично-літературний твір, що варто було б видати для урочистих імпрез в дні шевченківських звеличань! В інсценізації взяли участь: Мар'яна Бондаренко, Валя Вайнгарт, Марія й Оля Гаврилко, Алла Колесник, Віра Кононенко, Лариса Кашук, Віра Онацька, Лариса Стрибко, Олена Шевчук, Катя й Мар'яна Сухенки, Алла Чуйко, Віра Білоус, Олена Стрибко, Льоня Дідик, Кутовий. Ролю „Перебенді" бездоганно виконав учень 6-ої кляси — Олександер Шепеленко, ролю поводиря з торбиною учень 2-ої кляси Віталій Левченко. Деклямації в „Перебенді" виконали: Володимир Стрибко й Микола Кононенко. Сольоспіви: „Чого мені тяжко, чого мене тужно", виконали сестри Катя й Мар'яна Сухенки. „Ой чого ти почорніло зеленеє поле..." — проспівала Віра Білоус.

На закінчення Концерту-Академії шкільна оркестра під проводом молодого артиста - дириґ. Ігоря Корсунського, разом з хором, виконали в'язанку пісень „Думи мої, думи мої", „Б'ють пороги", „Чорна хмара з-за лиману..." та вкінці український національний гимн з участю всіх присутніх на залі! Концерт залишив незабутнє патріотичне зворушення.

Кость Слобідський

Вашингтон вшанував пам'ять Т. Шевченка

Вашингтонський осередок НТШ і Вашингтонська група УВАН в століття з дня смерти Пророка України Т. Шевченка відбули в неділю 12-го березня свою наукову сесію при вщерть виповненій залі місцевою українською громадою.

Проф. П. Ковалів в доповіді на тему „Шевченко в віках історії" говорив про велич генія Шевченка в Його багатосторонніх виявах: поета, маляра, співака і неперевершеного мистця у передаванні читанням своїх творів.

Проф. П. Одарченко в своїй доповіді „Традиції Шевченка в українській літературі" провів аналізу впливів Шевченкової творчости на цілу плеяду визначних творців українського слова, які розвинули чи доповнили той ідейовий „Заповіт", який лишив Шевченко Українській Нації. — Була і третя доповідь „Похорон Шевченка".

I. О.

ЯРО ЛАСОВСЬКИЙ

що його скрипковий реситаль відбудеться в п'ятницю 21-го квітня ц. р. в ЛМКлюбі в Ню Йорку

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк, 149. 2nd Av.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 21-го квітня ц. р., о год. 8-ій веч., відбудеться скрипковий реситаль молодого скрипака Яра Ласовського. У програмі реситалю твори Моцарта, Кореллі, Ґріґа, Ревуцького, Стратичука, Ласовського, Лятошинського. — Акомпаніює п-ні Євгенія Чапельська.

ЩЕ ПРО ЗБОРИ ВІДДІЛУ УЛТА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — До новинки про річні загальні збори Відділу Українського Лікарського Товариства в Ню Йорку з 70 ч. „Свободи" за 18 квітня просять додати ще таке:

В праці на найбутнє рішено нав'язати ширший контакт із громадянством за допомогою популярних рефератів вже восени ц.р. В дискусії обговорювано справу літніх таборів СУМА і Пласту та вибрано на референта цієї справи д-ра Климентія Рогозинського, до якого можна звертатися в цій справі телефонічно: GR-amercy 7-2610.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує Наукове Засідання Комісії для вивчення і збереження спадщини В. Винниченка з доповіддю проф. Петра Одарченка: „В. Винниченко і українська студентська молодь 20-х років". Засідання відбудеться в суботу, 22-го квітня 1961 р., о год. 6.30 веч., в будинку Українського Інституту в Америці (2 Іст 79-та вул., Н. Й., 2-ій поверх). — Вхід вільний.

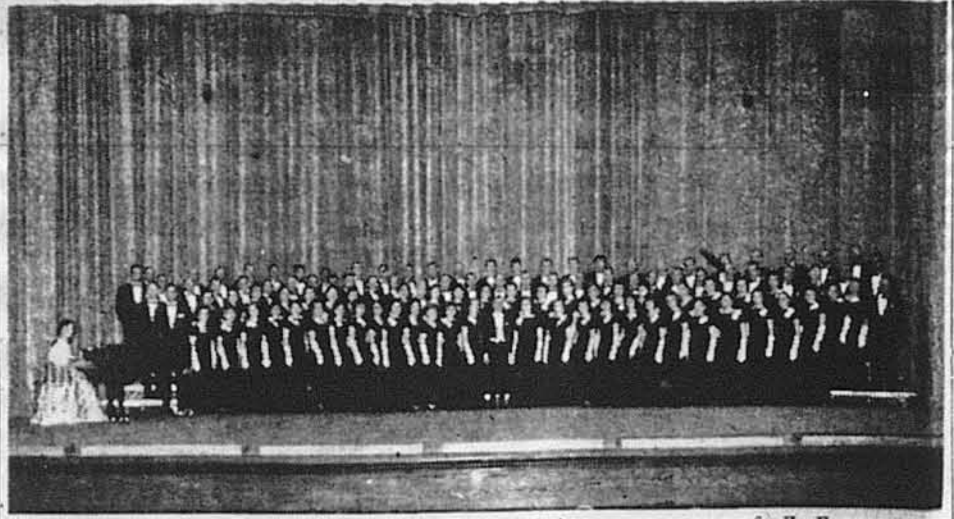
Керівництво Комісії

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує Наукове Засідання Інституту Шевченкознавства УВАН у ЗДА з доповіддями Петра Одарченка: „Шевченко і Леся Українка" та Аполона Трембовецького: „Шевченко і Коцюбинський". Засідання відбудеться в неділю, 23-го квітня 1961 р., о год. 4-ій по пол., в приміщенні УІА (2 Іст 79-та вул., Н. Й., (3-ій поверх). — Вхід вільний.

УВАН у ЗДА

Нюйоркські емерити в обороні урядового проєкту медичної допомоги

Ню Йорк. — 1,500 емеритів на зборах в залі Гантерського коледжу обороняли урядовий проєкт медичної допомоги старшим особам в рямках соціяльного забезпечення, гостро виступаючи проти представників Американського Лікарського Товариства, які поборюють цей проєкт. Рада Золотого Перстеня Старших Громадян скликала дискусійні наради, в яких взяли участь представники емеритів і Лікарського Товариства. Присутні оваційно оплескували промови тих бесідників, які обороняли законопроєкт Андерсона - Кінґа про медичну допомогу емеритам в рямках соціяльного забезпечення. Коли ж промовляли лікарі проти того законопроєкту, називаючи його „зовсім непотрібним", і фінансово шкідливим, тоді емерити протестували проти таких тверджень члена ради Лікарського Товариства на місто Ню Йорк д-ра Джорджа Дж. Лоренса. 81-річний емерит Майкел М. Дейвіс заявив, що американські робітники люблять складати гроші під час праці, щоб під час емеритури могли мати медичну опіку.

Український хор ім. Тараса Шевченка в Клівленді, із дириґентом проф. Д. Барничем та піяністкою п. І. Заячківською-Гаврилюк.

Український Хор ім. Тараса Шевченка в Клівленді

В 1960 році виринула думка, щоб Шевченківський Рік у нашій громаді відзначити якось особливо. Тоді почались між існуючими на терені Клівленду світськими й церковними хорами наради про злуку, щоб віддати спільний поклін нашому Генієві. Управа УЗО, Відділ УКК в Клівленді, скликала на 15-го жовтня представників шістьох світських і церковних хорів на наради в справі творення збірного хору на шевченківські святкування. У висліді нарад п'ять хорів дало згоду приступити до спільної праці над розученням відповідного репертуару для Ювілейних Шевченківських святкувань. Так постали Злучені Хори в числі 120 голосів, які, відбувши 28 проб під проводом проф. Ярослава Барнича, виступили з успіхом в супроводі міської симфонічної оркестри на Шевченківським Концерті-Академії, що відбулась у Мюзік Гол в неділю 19 березня. Праця йшла в тому напрямі, щоб задержати цей хор постійно. В тій цілі намічено чайний вечір і загальні збори на 25 та 26 березня.

В програмі чайного вечора, яким проводив голова Злучених Хорів, п. М. Михайлюк, відбулась доповідь д-ра Тараса Антоновича п. н. „Українська пісня — як засіб нашої пропаґанди". Глибоко-продумана доповідь викликала жваву виміну думок, в якій хористи заторкали різні питання та проблеми, зв'язані з працею хорів на нашому терені. Дальше слідувала розвагова частина із співом та гуморесками, в якій прочитано декілька сатир О. Сипа та вдалий фейлетон на тему шевченківських святкувань в Клівленді.

У неділю 26 березня відбулись Загальні Збори, на яких після вислухання звітів голови, управи, контрольної комісії, та уділення абсолюторії, приступлено до оформлення нової мистецької одиниці, затверджуючи назву і статут, та до вибору нової управи.

У звіті голова Злучених Хорів Михайло Михайлюк, склав подяку усім тим, які йшли назустріч хорові у його нелегких початках, зокрема Осередкові та Дирекції Дому СУМА за безкоштовне відступлення заль на проби. Далі дякував солістам, хористам і членам управи за співпрацю та висловив подяку від імени управи і хористів мистецькому керівникові — невтомному дириґентові, композиторові й педагогові — проф. Ярославові Барничеві та піяністці пані Ірині Заячківській-Гаврилюк, за великий вклад праці. В дискусії над звітами присутні висловлювали признання дотеперішньому голові, п. М. Михайлюкові, за взірцеву працю. Беручи до уваги Шевченківський Рік і ціль, для якої постав цей хор, одноголосно прийнято офіційну назву: Український Хор ім. Тараса Шевченка в Клівленді. Першим дириґентом хору є проф. Ярослав Барнич, другим дириґентом є проф. Юрій Кордуба, а піяністкою п. Ірина Заячківська-Гаврилюк. Нову управу очолив д-р Еміліян Юхнович, а його заступником став д-р Тарас Антонович. До управи ввійшли: Лев Кусяка, П. Пасічник, пані Марія Раточко, А. Стецяк, Петро Шолюдько, Софія Бура, П. Колісницький, Люба Середа, С. Кріслатий, Лідія Смець та О. Теркала. Контрольну Комісію очолив п. Михайло Михайлюк, а на членів обрано інж. І. Стрільця та п. І. Петренка. Делеґатами до УЗО, Відд. УКК, обрано п. М. Михайлюка, д-ра Т. Антоновича та пані М. Раточко. До Мистецької Комісії, крім дириґентів і піяністки, ввійшли: Зоя Желехівська, Т. Колісниченко, п. М. Михайлюк, д-р Т. Антонович та інж. Стрілець. Віримо, що наша громада щиро підтримує цю нову мистецьку одиницю і хор стане на послуги громаді, плекаючи наше хорове мистецтво.

С-ий

Перша Середньошкільна Конференція СУСТА

29 і 30 квітня відбудеться в Балтіморі Перша Середньошкільна Конференція СУСТА. Завданням цієї Конференції буде обговорення середньошкільної проблематики, яка в останній час набрала певного розголосу в організованих рядах українського студентства в Америці. На Конференції виголосять три доповіді на такі теми: „Українське студентство й початки середньошкільного руху в Україні" — Осип Зінкевич, голова студентського Музею - Архіву; „Організоване студентство на еміґрації" — Константин Савчук, президент СУСТА; та „Чому середньошкільники" — Юрій Чапельський, голова Гуртка Середньошкільників при УСГ — Балтімор.

В суботу, 29-го квітня відбудеться студентська забава. В неділю, 30-го квітня плянується виїзд учасників Конференції в околицю Балтімору на товарисько-розвагову зустріч. Управа СУСТА закликає всіх середньошкільників і студентів взяти чисельну участь в цій першій того роду студентсько - середньошкільній імпрезі.

К. С.

Не передбачають кращої погоди в найближчих тижнях

Вашингтон. — Федеральне бюро погоди передбачає, що в найближчих тижнях, це значить до половини травня, в більшості американських стейтів буде холодніша погода від нормальної для того часу. Нормальна температура для місяця від половини квітня до половини травня для 4-ох головних районів ЗДА є така: Ню Йорк — 55.5; Шикаґо — 53.7; Денвер (Колорадо) — 52.3 і Сан Франсіско — 55.1 ступня. Найхолодніше має бути в Луїзіяні і Тексасі та в стейті Вашинґтон; найтепліше на Флориді і в північній частині Мишіґену. У всій східній частині країни аж по лінію Дакота і Тексас має бути більше як нормально атмосферичних опадів. Менше як нормально дощів має бути в районі стейтів Ню Мехіко і Колорадо.

Французько-альжирські переговори почнуться між 27 ц. м. і 5 травня ц. р.

Париж. — Паризькі газети принесли непотверджену вістку, що провід альжирсько-арабських націоналістів, зорганізований в тимчасовому екзильному революційному уряді Альжиру з осідком у Тунісі, запропонував французькому урядові розпочати офіційні переговори в справі Альжиру кожного дня в часі між 27 квітня і 5 травня ц. р. На рішення альжирсько-арабських націоналістів остаточно вплинули минулотижневі промови през. де Голя, який роз'їздив по південно-західній Франції та запрошував у своїх виступах альжирських націоналістів до безпосередніх переговорів. Призначені на 7 квітня такі переговори не відбулись, бо арабські націоналісти образились на заповідь французів, що переговори йтимуть одночасно з двома арабськими групами.

Секретар здоров'я проти Американського Лікарського Товариства

Вашингтон. — Секретар Здоров'я, виховання і добродійсности Абрагам А. Рібікофф, виступаючи на телевізійній програмі разом із нюйоркським сенатором демократом Кеннетом Б. Кітінгом, заявив, що Американське Лікарське Товариство послуговується „тактикою залякування" в поборюванні урядового проєкту медичної допомоги старшим особам. „На мою думку, казав Рібікофф, Американське Товариство попало в паніку, і не говорить правди, коли дискутує про цей законопроєкт". Секретар Здоров'я відкинув з найбільшою рішучістю закиди лікарів, що урядовий проєкт є першим кроком до так званої соціялізованої медицини. Ця програма має стати частиною соціяльного забезпечення, і буде фінансована із вкладок працедавців і затруднених. Лікарі видали оголошеневий плякат, в якому страшать американців, що старші особи не зможуть собі вибороти лікаря, якщо урядовий законопроєкт буде ухвалений Конґресом. Але це не є правдою, бо згідно з урядовим проєктом всі емерити мають мати право вибирати собі одного з лікарів, які працюватимуть для соціяльного забезпечення, подібно, як це є тепер при забезпеченні в так званому „Блу Кросі", або в „Блу Шилді".

● Провідник Товариства ім. Джана Бирча Роберт Велч заявив на телевізії в Санта Барбара в Каліфорнії, що президент Джан Ф. Кеннеді є „м'який у відношенні до комуністів", але не такий м'який, як попередній президент Двайт Д. Айзенгавер.

РОЗШУКИ

Родина з краю пошукує: САВИЦЬКОГО Романа, Еміліяновича, САВИЦЬКОГО Еміліяна Еміл., КОКУРЕВИЧ-ТОМАСІК Галину і НАВРОЦЬКУ зі Савицьких. Голоситися:
Stefania USHAK
230 East 14th Street
New York 3, N. Y.

Пошукую
РІДНИХ і ЗНАЙОМИХ,
зі села Озерянка, пов. Зборів, Тернопільщина. Писати:
Iwan NAZAR
13 Middlesex Street
Boston, Mass.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 22-го КВІТНЯ 1961:

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Побір вкладок Т-ва „Дністер", Відд. 430, від год. 7-9 веч., в Укр. Клюбі, при 23-ій і Бравн вул., та в неділю, 23-го квітня 1961 р., від год. 11:30-1:30 по пол., в Укр. Клюбі, при 847 Норт Френклін вул. — О. Бакай, секр.

НЕДІЛЯ, 23-го КВІТНЯ 1961:

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 342, в год. 2:00 по полудні, в шкільній кімнаті ч. 2, під церквою св. Димитрія. (Збори перенесено з минулої неділі, з причини Спільного Свяченого церковної громади). — Управа.

Посмертні згадки

Уляна ВАСИЛЕНКО — членка Б-ва св. Юрія, Відд. 379 в Шикаґо, Ілл., померла 21-го лютого 1961 р., по довгій та тяжкій недузі, на 50-му році життя. Покійна походила зі села Яцини, Зах. Україна. Полишила у смутку мужа Віктора, 2 синів: Василя і Олексу, доньку Валентину, зятя та 2 внуків. Похорон відбувся в дні 25-го лютого 1961, з пох. заведення до церкви св. Софії, а похоронено на цвинтарі Ельмвуд Парк. — В. Їй П.!

М. Семків, секр.

Михайло ДАЦКО — довголітній член Б-ва св. Василія Великого, Відд. 364 УНСоюзу в Гудсон, Огайо, помер в дні 10 березня 1961 р., по довгій недузі. Покійний народився в селі Двірці, пов. Жовква, Західня Україна. Покійний полишив дружину Анну, 7 доньок: Марію, Сильвію, Ольгу, Анну, Юлію Ірину і Гелену, одного сина Михайла, сестру Анну, шваґра, 7 зятів і внуків. Похорон відбувся в дні 13-го березня 1961 р., з кат. церкви Преч. Діви Марії на кладовище Преч. Діви Марії в Гудсон, Огайо. — Вічна Йому Пам'ять!

Управа

Антонія КОНАСЕВИЧ — членка 271 Відд. УНСоюзу в Елмайра, Н. Й., померла 15-го березня 1961 р., на 35-му році життя. Покійна полишила в смутку матір, замужну сестру, двоюрідного брата Леона. Похорон відбувся дня 18-го березня 1961 р., при участи Родини, Приятелів та Членів Відділу і представника УНСоюзу мґр. І. Скочиляса. Покійну поховано на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Елмайрі, Н. Й. — Вічна Їй Пам'ять!

І. Чопко, секр.

ТАРЗАН, ч. 4633. Померой відходить.

Лорд Померой застрелив двох „сантиментальних" тубільців, а тоді холоднокровно наказав іншим. — Будемо продовжувати наше дійсне завдання.

— Збирайте свій виряд! — Носії послухали, настрашені демонічною зміною свого пана.

Перед відходом Померой затримався і скаженіло плюнув на простягнене тіло мавполюда. — До побачення... Варваре...